

Sygn. akt II CSK 729/15

POSTANOWIENIE

Dnia 13 maja 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z wniosku G. J.
przy uczestnictwie Spółdzielni Mieszkaniowej "P." w M.
o wpis służebności gruntowej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 13 maja 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w S.
z dnia 16 czerwca 2015 r., sygn. akt II Ca [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) oddala wniosek uczestnika o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wnioskodawca G. J. wniósł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w S. z dnia 16 czerwca 2015 r., oddalającego apelację od postanowienia Sądu Rejonowego w S. z dnia 22 kwietnia 2015 r., którym oddalono wniosek o wpis służebności gruntowej drogi koniecznej na rzecz każdorazowego właściciela działki 276/52, polegającej na prawie przechodu oraz przejazdu przez działkę 276/63, położonych w M.

Sąd Najwyższy, oceniając -w oparciu o art. 398⁹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Ustawodawca, wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń, podkreślił, że jej celem jest ochrona

interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, tylko skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rolą nie jest zatem korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. Ocena podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w ramach tzw. przedsądu. Sąd Najwyższy bada, czy wskazano i należyście umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., tj. czy występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, i przyjmuje ją do rozpoznania, jeżeli jest spełniona przynajmniej jedna z nich. Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania jest ograniczona i nie obejmuje oceny zasadności podstaw skargi kasacyjnej, zastrzeżonej dla Sądu orzekającego w innym składzie.

W art. 398⁴ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. przewidziano wymaganie przytoczenia i odrębnego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Skarżący oparł wniosek na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. podnosząc, że Sąd zaniechał uwzględnienia dokumentów i pism znajdujących się w aktach sądowych ksiąg wieczystych prowadzonych dla nieruchomości będących przedmiotem postępowania.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego przyczyna oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.) spełniona jest wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa które nie podlegają różnej wykładni (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Musi być oczywiste, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2012 r.,

II CSK 225/11, nie publ.; z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.). Dla jej wykazania skarżący powinien nie tylko przywołać konkretne przepisy prawa, którym jego zdaniem Sąd drugiej instancji uchybił, ale także przytoczyć odpowiednią jurydyczną argumentację odnoszącą się do oczywistości ich naruszenia. Nie odpowiada temu wymaganiu uzasadnienie wniosku przedstawione przez wnioskodawcę. Ma ono ogólnikowy charakter, nie odwołuje się do konkretnych przepisów prawa, których naruszenie miałoby świadczyć o oczywistej zasadności skargi. Skarżący podniósł jedynie, że doszło do „naruszenia przepisów prawa materialnego oraz przepisów postępowania”, co uniemożliwia identyfikację norm będących przedmiotem ewentualnych naruszeń. Ich poszukiwanie z urzędu wykracza poza kognicję Sądu Najwyższego. Również w odniesieniu do powoływanych dokumentów, wnioskodawca jedynie ogólnie wskazał, że chodzi o „dokumenty i pisma” pochodzące z akt ksiąg wieczystych, nie precyzując, jakie dokumenty ma na myśli, ani w jaki sposób naruszono prawo poprzez ich pominięcie. Sąd Najwyższy podkreśla, że uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania w tym zakresie zostało oparte na przepisach prawa regulujących postępowanie dowodowe zatem wkracza w podstawę faktyczną rozstrzygnięcia, co jest niedopuszczalne (art. 398³ § 3 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania. Nie znajdując podstaw do odstąpienia od zasady rozstrzygania o kosztach w postępowaniu nieprocesowym, w myśl której strony ponoszą koszty związane ze swoim udziałem w sprawie, Sąd Najwyższy oddalił wniosek uczestnika o przyznanie zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego (art. 520 § 1 k.p.c.).

db